

Věc C-144/04

Werner Mangold

v.

Rüdiger Helm

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná Arbeitsgericht München)

„Směrnice 1999/70/ES – Ustanovení 2, 5 a 8 rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou – Směrnice 2000/78/ES – Článek 6 – Rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Diskriminace na základě věku“

Stanovisko generálního advokáta A. Tizzana přednesené dne 30. června 2005 I - 9985
Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 22. listopadu 2005 I - 10013

Shrnutí rozsudku

1. *Předběžné otázky – Pravomoc Soudního dvora – Meze – Obecné či hypotetické otázky – Ověření vlastní pravomoci Soudním dvorem (Článek 234 ES)*

2. *Sociální politika – Přístup k zaměstnání a pracovní podmínky – Rovné zacházení – Směrnice 1999/70 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou – Vnitrostátní právní úprava vedoucí ke snížení obecné úrovně ochrany, jež byla předtím poskytována pracovníkům – Odůvodnění vycházející z důvodů, které nesouvisí s prováděním rámcové dohody – Přípustnost (Směrnice Rady 1999/70, příloha, ustanovení 8 odst. 3)*
3. *Sociální politika – Pracovníci a pracovnice – Přístup k zaměstnání a pracovní podmínky – Rovné zacházení – Směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání – Vnitrostátní právní úprava stanovící rozdílné zacházení na základě věku – Nepřípustnost z důvodu neexistence objektivních důvodů – Nepřípustnost vztahující se rovněž na pracovní smlouvy uzavřené před uplynutím lhůty k provedení směrnice (Směrnice Rady 2000/78, čl. 6 odst. 1)*
4. *Právo Společenství – Zásady – Rovné zacházení – Diskriminace na základě věku – Zákaz – Povinnost vnitrostátních soudů*

1. V rámci řízení o předběžné otázce upraveného článkem 234 ES může vnitrostátní soud, který jako jediný zná přímo skutkové okolnosti věci, s ohledem na její zvláštnosti nejlépe posoudit nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku. Jestliže se tudíž otázky položené vnitrostátním soudem týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout.

ohled na funkci svěřenou Soudnímu dvoru, kterou je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv poskytovat poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám.

(viz body 34–36)

Soudní dvůr se však domnívá, že za účelem ověření jeho vlastní pravomoci mu přísluší přezkoumat podmínky, za kterých se na něj vnitrostátní soud obrátil. Duch spolupráce, jímž má být veden průběh řízení o předběžné otázce, totiž znamená, že vnitrostátní soud bere

2. Ustanovení 8 bod 3 rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, uzavřené dne 18. března 1999 a provedené směrnicí 1999/70 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS,

kteří stanoví, že provádění této dohody neodůvodňuje snížení obecné úrovně ochrany poskytované zaměstnancům v oblasti působnosti této dohody, je třeba vykládat v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která z důvodů souvisejících s nezbytností podpory zaměstnanosti a nezávisle na provádění uvedené dohody snížila věk, při jehož překročení lze uzavírat pracovní smlouvy na dobu určitou bez omezení.

(viz bod 54, výrok 1)

3. Právo Společenství, a zejména čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, je třeba vykládat v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená v původním řízení, která povoluje uzavírání pracovních smluv na dobu určitou bez omezení, pokud pracovník dosáhl věku 52 let, ledaže existuje úzká spojitost s předchozí pracovní smlouvou na dobu neurčitou uzavřenou s týmž zaměstnavatelem.

Takové vnitrostátní předpisy totiž nemohou být odůvodněny na základě čl. 6

odst. 1 uvedené směrnice, neboť nebylo prokázáno, že stanovení věkového prahu jako takového bez ohledu na jakékoli další úvahy spojené se strukturou dotčeného trhu práce a osobní situací dotčené osoby je objektivně nezbytné k dosažení cíle profesního začlenění starších nezaměstnaných pracovníků, a uvedené předpisy jdou tedy nad rámec toho, co je vhodné a nezbytné pro dosažení sledovaného cíle.

Tento výklad nemůže být dotčen okolností, že ke dni uzavření dotčené smlouvy ještě neuplynula lhůta k provedení směrnice 2000/78. V době běhu lhůty k provedení směrnice se totiž členské státy musejí zdržet přijímání předpisů, které by mohly vážně ohrozit výsledek stanovený touto směrnicí. V tomto ohledu je nepodstatné, zda dotčené pravidlo vnitrostátního práva přijaté po vstupu dotčené směrnice v platnost směřuje k provedení této směrnice, či nikoli.

(viz body 65–68, 78, výrok 2)

4. Je věcí vnitrostátního soudu, jenž rozhoduje spor, v němž je dotčena zásada nediskriminace na základě věku, která je obecnou zásadou práva Společenství, aby v rámci svých pravomocí zajistil právní ochranu, která pro procesní subjekty vyplývá z práva Společenství, a zaručil jeho plný účinek tím, že nepoužije žádné ustanovení vnitrostátního práva, jež by s ním bylo v rozporu, a to i v případě, že lhůta k provedení

směrnice vedené touto zásadou, jakou je směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, ještě neuplynula.

(viz body 75, 77, výrok 2)